

Î N C H E I E R E

12 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Primăria mun. Chișinău și de către Sergiu Gușovschi,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Sergiu Gușovschi împotriva Primăria mun. Chișinău cu privire la obligarea eliberării actului, repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 25 octombrie 2018, Sergiu Gușovschi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la obligarea eliberării actului, repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii a indicat că, s-a adresat primarului cu trei cereri, ultimele două fiind din 9 iulie 2018 și 25 iulie 2018, cu solicitarea de a i se elibera un nou certificat de reabilitare politică. Ultima scrisoare a rămas fără un răspuns.

A considerat că, conducerea primăriei îi încalcă drepturile fundamentale, precum ar fi dreptul la informație, fiindu-i aduse prejudicii materiale, dar în special prejudicii morale.

A relatat că, este unul din fondatorii Mișcării de Eliberare Națională și care a arborat tricolorul pe batimanul Parlamentului împreună cu camaradul său de luptă, G. Ghimpu, fiind condamnat prin verdictul CSJ din 25 iunie 1984 la moarte, deoarece în calitatea sa de savant considera limba moldovenească identică cu limba română, iar la 23 februarie 1996 și la 29 septembrie 2017 a fost reabilitat politic.

A solicitat Sergiu Gușovschi prin cererea inițială și prin cererea de concretizare a pretențiilor obligarea Primăriei mun. Chișinău să elibereze legitimația de represat politic; repararea prejudiciului material în sumă de 235 675 de lei, compune din nefolosirea înlesnirilor pentru achitarea taxei în transport a câte 5 lei pe zi timp de 23 ani (39 675 lei), nefolosirea înlesnirilor de 600 de lei pentru serviciile comunale în perioada rece a anului a câte 5 luni timp de 23 de ani (69 000 de lei), nefolosirea înlesnirilor pentru energia electrică pe parcursul a 7 luni, 150 lei x 7 luni x 23 ani (24000 lei), neachitarea alocației de stat în sumă de 1 500 de lei x 12 luni x 23 ani (103000 lei) și compensarea prejudiciului moral pe care îl estimează la suma de 1 milion de lei.

Prin hotărârea din 13 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial. S-a recunoscut ca fiind neîntemeiat răspunsul Primăriei mun. Chișinău nr. G-6812/1/18 din 9 august 2018 și s-a obligat Primăria mun. Chișinău să elibereze/perfecteze legitimația de represat politic lui Sergiu Gușovschi. A fost încasat din contul Primăriei mun. Chișinău în beneficiul lui Sergiu Gușovschi suma de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral pentru refuzul neîntemeiat de a elibera/perfecta legitimația de represat politic. În rest, pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Prin decizia din 2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de către Primăria mun. Chișinău și de către Sergiu Gușovschi și s-a menținut hotărârea din 13 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În favoarea acestei concluzii instanțele ierarhic inferioare au indicat că, lipsa fișei de însoțire a buletinului nu constituie temei pentru ca autoritățile publice să refuze în eliberarea legitimației de represat politic, deoarece persoana poate fi identificată prin codul personal și statutul său de represat care este confirmat prin certificatul de represat.

La data de 19 noiembrie 2019, Primăria mun. Chișinău a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanța a apreciat superficial temeiurile invocate de Primăria mun. Chișinău, iar concluziile sunt eronate.

A solicitat Primăria mun. Chișinău admiterea recursului, casarea deciziei din 2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 13 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

La data de 2 decembrie 2019, Sergiu Gușovschi a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, CtEDO în cazuri similare acordă o compensație morală cu mult mai mare decât cea oferită de către instanța de fond și cea de apel.

A considerat că, prejudiciul moral estimat de către instanțe la suma de 5 000 de lei este disproporționat față de suferințele provocate în formă continuă.

A solicitat Sergiu Gușovschi casarea deciziei din 2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău cu emiterea unei noi decizii de încasare a prejudiciului moral în sumă de un milion de lei și prejudiciul material în sumă de 132 675 de lei.

Examinând admisibilitatea recursului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia din 2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată participanților la proces prin intermediul oficiului poștal la data de 4 noiembrie 2019 (f.d.103-104). Respectiv, recursurile depuse de Primăria mun. Chișinău și Sergiu Gușovschi, sunt în termen.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile depuse de Primăria mun. Chișinău și Sergiu Gușovschi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererile de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile depuse de Primăria mun. Chișinău și Sergiu Gușovschi, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursurile depuse de Primăria mun. Chișinău și Sergiu Gușovschi, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile depuse de Primăria mun. Chișinău și Sergiu Gușovschi, se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu